

Spis treści

Przedmowa	9
1. Ustalanie zapotrzebowania energetycznego w różnych stanach chorobowych (Danuta Gajewska)	11
Wiadomości ogólne	11
Całkowita przemiana materii	12
Wprowadzenie	12
Całkowite zapotrzebowanie energetyczne ludzi chorych	15
Wybrane piśmiennictwo	20
2. Postępowanie dietetyczne w nadwrażliwościach pokarmowych (Joanna Myszkowska-Ryciak, Ewa Lange)	22
Wiadomości ogólne	22
Alergie pokarmowe	22
Definicja	22
Etiologia i patogenezą	23
Najczęściej występujące alergeny pokarmowe	25
Objawy i powikłania	27
Diagnostyka	28
Epidemiologia	31
Leczenie alergii pokarmowej	32
Reakcje pseudoalergiczne	36
Wybrane piśmiennictwo	36
3. Leczenie dietetyczne nieswoistych stanów zapalnych jelit (Danuta Gajewska)	38
Wiadomości ogólne	38
Wrzodziejące zapalenie jelita grubego	38
Choroba Leśniowskiego-Crohna	39
Etiopatogeneza	39
Rozpoznanie	42
Dietoterapia nieswoistych stanów zapalnych jelit	43
Wprowadzenie	43
Energia	44
Białko	45
Tłuszcze	45
Błonnik pokarmowy	46
Witamina B ₁₂	46

Foliany	46
Żelazo	46
Wapń i witamina D	47
Cynk	47
Selen	47
Laktoza	48
Probiotyki i prebiotyki	49
Antyoksydanty	49
Leczenie żywieniowe jako wsparcie w terapii nieswoistych stanów zapalnych jelit	50
Leki stosowane w terapii nieswoistych stanów zapalnych jelit a dieta	51
Wybrane piśmiennictwo	52

4. Postępowanie dietetyczne u osób z zespołem jelita drażliwego

<i>(Dariusz Włodarek)</i>	54
Definicja	54
Etiopatogeneza	54
Objawy kliniczne	54
Rola czynników dietetycznych w zespole jelita drażliwego	56
Wprowadzenie	56
Nietolerancja pokarmowa	56
Kawa	56
Alkohol	57
Substancje słodzące	57
Produkty sprzyjające powstawaniu gazów jelitowych	58
Nadmierna konsumpcja	59
Rola błonnika pokarmowego w terapii zespołu jelita drażliwego	59
Probiotyki	61
Zalecenia dietetyczne w zespole jelita drażliwego	61
Wybrane piśmiennictwo	65

5. Zasady postępowania dietetycznego w marskości wątroby

<i>(Danuta Gajewska)</i>	66
Wiadomości ogólne	66
Marskość wątroby	66
Podziały	67
Etiologia	67
Objawy kliniczne	67
Zaburzenia metabolizmu w marskości wątroby	71
Ocena stanu odżywienia pacjentów z marskością	74

Dietoterapia marskości	76
Wprowadzenie	76
Energia	77
Białko	78
Tłuszcze	79
Węglowodany	80
Błonnik pokarmowy	80
Witaminy i składniki mineralne	80
Płynty	83
Żywnienie w marskości niewyrównanej	83
Encefalopatia wątrobowa	83
Wodobrzusze	84
Żyłaki przełyku	86
Nadciśnienie wrotne	86
Żywnienie wspomagające dietoterapię marskości wątroby	87
Wybrane piśmiennictwo	90

6. Postępowanie dietetyczne w schorzeniach trzustki

<i>(Dariusz Włodarek, Joanna Myszkowska-Ryciak)</i>	92
Wiadomości ogólne	92
Ostre zapalenie trzustki	92
Definicja i podział	92
Epidemiologia	93
Etiologia i patogenezę	93
Objawy i powikłania	94
Diagnostyka	94
Zasady terapii w ostrym zapaleniu trzustki	95
Postępowanie dietetyczne	95
Przewlekłe zapalenie trzustki	99
Definicja i podział	99
Epidemiologia	100
Etiologia i patogenezę	101
Objawy i powikłania	102
Diagnostyka	103
Zasady terapii przewlekłego zapalenia trzustki	104
Wybrane piśmiennictwo	107

7. Przewlekła choroba nerek – okres leczenia zachowawczego

<i>(Lucyna Kozłowska)</i>	109
Definicja, diagnostyka i stadia przewlekłej choroby nerek	109
Epidemiologia	111

Postępowanie dietetyczne	112
Wprowadzenie	112
Białko	113
Wartość energetyczna diety	116
Tłuszcz i węglowodany	116
Fosfor	117
Wapń	118
Potas	118
Sód	119
Żelazo, cynk, selen	120
Witaminy	120
Podsumowanie	121
Wybrane piśmiennictwo	122

8. Przewlekła choroba nerek – okres leczenia nerkozastępczego

<i>(Lucyna Kozłowska)</i>	124
Formy leczenia nerkozastępczego	124
Epidemiologia	125
Postępowanie dietetyczne przy hemodializie i dializie otrzewnowej	125
Wprowadzenie	125
Białko	126
Wartość energetyczna diety	127
Składniki mineralne i witaminy	128
Transplantacja nerki	132
Wprowadzenie	132
Wartość energetyczna diety	133
Białko	134
Tłuszcz i węglowodany	135
Składniki mineralne	136
Witaminy	137
Wybrane piśmiennictwo	137

9. Postępowanie dietetyczne w chorobach neurodegeneracyjnych ośrodkowego układu nerwowego – choroba Parkinsona

i choroba Alzheimer <i>(Dariusz Włodarek)</i>	140
Choroba Parkinsona	140
Definicja	140
Epidemiologia	140
Etiologia	141
Rozpoznanie	141
Objawy i leczenie	141

Choroba Alzheimer	143
Definicja	143
Epidemiologia	143
Patogeneza	143
Objawy	144
Przyczyny spadku masy ciała u osób z chorobą Alzheimer	144
Przyczyny spadku masy ciała u osób z chorobą Parkinsona	145
Czynniki żywieniowe mające znaczenie w przebiegu choroby	
Parkinsona i choroby Alzheimer	146
Wartość energetyczna diety	146
Tłuszcze	146
Cholesterol	147
Witaminy antyoksydacyjne	147
Alkohol i kawa	148
Zalecenia żywieniowe	149
Wybrane piśmiennictwo	153
10. Dietoterapia zespołu metabolicznego (Sa'eed Bawa)	155
Definicje i kryteria rozpoznania zespołu metabolicznego	155
Epidemiologia	159
Patogeneza	160
Otyłość wisceralna a insulinooporność	160
Dyslipidemia aterogenna w zespole insulinooporności	162
Nadciśnienie a dysfunkcja śródbłonna	164
Postępowanie dietetyczne w zespole metabolicznym	165
Wybrane piśmiennictwo	174
11. Dna moczanowa (Lucyna Kozłowska)	177
Definicja i epidemiologia	177
Etiologia i patogeneza	178
Objawy, powikłania i leczenie	179
Czynniki dietetyczne jako elementy ryzyka hiperurykemii	
i dny moczanowej	181
Związki purynowe	181
Alkohol	184
Cukry proste	185
Związki fenolowe	186
Kwasy tłuszczowe	186
Inne czynniki mające wpływ na urykemię	187
Redukcja masy ciała	187
Wysiłek fizyczny	187

Dietoterapia dny moczanowej	187
Wybrane piśmiennictwo	188
12. Żywnienie w chorobach nowotworowych (Ewa Lange, Sa'eed Bawa)	190
Wiadomości ogólne	190
Podział i charakterystyka ogólna nowotworów	191
Onkogeneza	192
Diagnostyka nowotworowa	193
Epidemiologia chorób nowotworowych w Polsce	194
Anoreksja nowotworowa	195
Zaburzenia metaboliczne w chorobach nowotworowych	195
Leczenie chorób nowotworowych	197
Dietoterapia chorób nowotworowych	198
Niedobory składników pokarmowych i suplementacja diety osób z chorobami nowotworowymi	206
Profilaktyka wtórna chorób nowotworowych	210
Wybrane piśmiennictwo	213
13. Zastosowanie indeksu glikemicznego w dietoterapii chorób dietozależnych (Ewa Lange)	215
Wiadomości ogólne	215
Czynniki wpływające na wysokość indeksu glikemicznego żywności	218
Indeks glikemiczny a choroby związane z zaburzeniami gospodarki węglowodanowej i lipidowej	221
Wybrane piśmiennictwo	226